

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการปฏิบัติงานของผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยในโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 9 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย แบบสอบถามคณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย แบบสำรวจและแบบสัมภาษณ์ โดยนำมาเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย 369 คน และคณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย 66 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 435 คน

ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนจากผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย และคณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยทั้งสิ้น 435 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 6 ตอน ดังนี้ คือ

- ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 การปฏิบัติงานของผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย
- ตอนที่ 3 ปัญหา อุปสรรค และวิธีการแก้ปัญหา
- ตอนที่ 4 ความเห็นของคณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย
- ตอนที่ 5 ความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
- ตอนที่ 6 ข้อมูลที่ได้จากแบบสำรวจและแบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 สถานภาพของผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย จากแบบสอบถามผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ตารางที่ 5 ถึงตารางที่ 6

ตารางที่ 5 จำนวนและค่าร้อยละ ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย จำแนกตามเพศ การศึกษา กลุ่มวิชาที่ชอบมากที่สุด

สถานภาพ	ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย	
	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	159	43.09
หญิง	210	56.91
การศึกษา		
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	202	54.74
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	167	45.26
กลุ่มวิชาที่ชอบมากที่สุด		
กลุ่มทักษะ (ภาษาไทย-คณิตศาสตร์)	164	44.44
กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	89	24.12
กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย	21	5.69
กลุ่มการงานพื้นฐานอาชีพ	24	6.50
กลุ่มประสบการณ์พิเศษ	71	19.24

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่า ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ร้อยละ 56.91 เป็นเพศหญิง โดยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ร้อยละ 54.74 กลุ่มวิชาที่ชอบมากที่สุด คือ กลุ่มทักษะ คิดเป็นร้อยละ 44.44

ตารางที่ 6 จำนวนและค่าร้อยละ ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย จำแนกตามกิจกรรมพิเศษอย่างอื่นที่รับผิดชอบ อายุการเป็นผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย

สถานภาพ	ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย	
	จำนวน	ร้อยละ
กิจกรรมพิเศษอย่างอื่นที่รับผิดชอบ		
ไม่มี	159	43.09
มี ได้แก่	210	56.91
หัวหน้าชั้น	51	13.82
หัวหน้ากลุ่มสี	51	13.82
ผู้นำด้านประชาธิปไตย	93	25.20
พนักงานขายของสหกรณ์	84	22.76
หัวหน้าเดินแถวกลับบ้าน	6	1.63
เหรียญก	2	0.54
อายุการเป็นผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย		
ต่ำกว่า 1 ปี	151	40.92
1 - 2 ปี	218	59.08
การเข้ารับการเป็นผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย		
สมัครเข้ารับการอบรม	9	2.44
ครูคัดเลือกเข้ารับการอบรม	360	97.56

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่า ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ร้อยละ 65.31 มีกิจกรรมพิเศษอย่างอื่นที่รับผิดชอบ โดยเป็นผู้นำด้านประชาธิปไตย ร้อยละ 25.20 ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ร้อยละ 59.08 มีอายุการเป็นผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย 1 - 2 ปี และ ร้อยละ 97.56 เป็นผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยโดยครูคัดเลือกเข้ารับการอบรม

1.2 สถานภาพของคณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่าย
ส่งเสริมอนามัยจากแบบสอบถามคณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริม
อนามัย ตารางที่ 7 ถึงตารางที่ 8

ตารางที่ 7 จำนวนและค่าร้อยละ คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่าย
ส่งเสริมอนามัย จำแนกตามเพศ อายุ

สถานภาพ	คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำ นักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย	
	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	32	48.48
หญิง	34	51.52
อายุ		
20 - 24 ปี	1	1.52
25 - 29 ปี	21	31.82
30 - 34 ปี	15	22.73
35 ปีขึ้นไป	29	43.94

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่า คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำ
นักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยเป็นหญิงมากกว่าชาย โดยเป็นหญิงร้อยละ
51.52 เป็นชายร้อยละ 48.48 และมีอายุ 35 ปีขึ้นไป ร้อยละ 43.94

ตารางที่ 8 จำนวนและค่าร้อยละ คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่าย
ส่งเสริมอนามัย จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์
ในการทำงาน

รายการ	คณะกรรมการที่ปรึกษา ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย	
	จำนวน	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า สาขาวิชา	16	24.24
ประกาศนียบัตรพนักงานอนามัย	7	10.61
ประกาศนียบัตรพยาบาลและผดุงครรภ์ระดับต้น	9	13.64
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่าสาขาวิชา	48	72.73
ศึกษาศาสตร์	8	12.12
บริหารการศึกษา	10	15.15
นิสิทส์	1	1.52
สังคมศึกษา	4	6.06
ประถมศึกษา	6	9.09
เกษตร	1	1.52
วิทยาศาสตร์	4	6.06
อุตสาหกรรมศิลป์	1	1.52
คหกรรมศาสตร์	3	4.55
ภาษาอังกฤษ	1	1.52
พลศึกษา	1	1.52
ภาษาไทย	2	3.03
การพยาบาล	1	1.52
สาธารณสุขชุมชน	5	7.58
อื่น ๆ	2	3.03

ตารางที่ 8 (ต่อ)

รายการ	คณะกรรมการที่ปรึกษา ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย	
	จำนวน	ร้อยละ
ประสบการณ์ในการทำงาน		
1-5	9	13.64
6-10	21	31.82
11-15	13	19.70
16-20	10	15.15
21 ปีขึ้นไป	13	19.70

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่า คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ร้อยละ 72.73 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี โดยคณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ร้อยละ 15.15 จบสาขาบริหารการศึกษา และร้อยละ 31.82 มีประสบการณ์ในการทำงาน 6-10 ปี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 การปฏิบัติงานของผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย จากแบบสอบถามผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ตารางที่ 9 ถึงตารางที่ 31

2.1 การวางแผนปฏิบัติงานเป็นรายเดือนตลอดปีการศึกษา

ตารางที่ 9 จำนวนและค่าร้อยละ ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย จำแนกตามการกำหนดวัน เวลา ปฏิบัติงาน การมีส่วนร่วมกำหนดวัน เวลาปฏิบัติงาน การปฏิบัติงานตามวัน เวลา ที่กำหนด

รายการ	ผู้นำนักศึกษาฝ่ายส่งเสริมอนามัย	
	จำนวน	ร้อยละ
การกำหนดวัน เวลา ปฏิบัติงาน		
ไม่มีกำหนดวัน เวลา	79	21.41
มีกำหนดวัน เวลา	290	78.59
สัปดาห์ละ 1 ครั้ง	225	60.98
เดือนละ 1 ครั้ง	35	9.49
เทอมละ 1 ครั้ง	21	5.69
อื่น ๆ	9	2.44
การมีส่วนร่วมกำหนดวัน เวลา ปฏิบัติงาน		
มีส่วนร่วมทุกครั้ง	200	54.20
มีส่วนร่วมเป็นบางครั้ง	151	40.92
ไม่มีส่วนร่วม	18	4.88
การปฏิบัติงานตามวัน เวลาที่กำหนด		
สามารถปฏิบัติตามที่กำหนดได้ทุกครั้ง	110	29.81
สามารถปฏิบัติตามที่กำหนดได้เป็นบางครั้ง	239	64.77
ไม่สามารถปฏิบัติตามที่กำหนดได้	20	5.42

จากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่า ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ร้อยละ 78.59 มีการกำหนดวัน เวลา ปฏิบัติงาน โดยร้อยละ 60.98 กำหนดวัน เวลา สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยร้อยละ 54.20 มีส่วนร่วมกำหนดวัน เวลา ปฏิบัติงาน และร้อยละ 64.77 สามารถปฏิบัติตามที่กำหนดได้เป็นบางครั้ง

2.2 การปฏิบัติตนให้เกิดสุขนิสัย เป็นตัวอย่างแก่เพื่อน นักเรียนและบุคคลในชุมชน

ตารางที่ 10 จำนวนและค่าร้อยละ ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย จำแนกตามเวลาอาบน้ำ เวลาแปรงฟัน ระยะเวลาสระผมต่อสัปดาห์

รายการ	ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย	
	จำนวน	ร้อยละ
เวลาอาบน้ำ		
ทุกเช้า	4	1.08
ทุกเย็น	173	46.88
ทุกเช้าและเย็น	174	47.15
บางวันอาบน้ำ บางวันก็ไม่ได้อาบน้ำ	18	4.88
เวลาแปรงฟัน		
ตอนเช้า	100	27.10
ก่อนเข้านอน	14	3.79
ตอนเช้าและก่อนเข้านอน	246	66.67
ทุกครั้งหลังรับประทานอาหาร	5	1.36
บางวันแปรงบางวันก็ไม่ได้แปรง	4	1.08

ตารางที่ 10 (ต่อ)

รายการ	ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย	
	จำนวน	ร้อยละ
ระยะเวลาสระผมต่อสัปดาห์		
1 ครั้ง	35	9.49
2 ครั้ง	187	50.68
มากกว่า 2 ครั้ง	147	39.84

จากตารางที่ 10 แสดงให้เห็นว่า ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ร้อยละ 47.15 อาบน้ำทุกเช้าและเย็น แปรงฟันตอนเช้าและก่อนเข้านอน ร้อยละ 66.67 ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ร้อยละ 50.68 สระผม สัปดาห์ละ 2 ครั้ง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 11 จำนวนและค่าร้อยละ ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย จำแนกตามระยะเวลาตัดเล็บ การสวมเสื้อ กางเกงหรือกระโปรง การปฏิบัติก่อนที่จะรับประทานอาหาร

รายการ	ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย	
	จำนวน	ร้อยละ
ระยะเวลาตัดเล็บ		
1 ครั้งใน 1 สัปดาห์	215	58.27
1 ครั้งใน 2 สัปดาห์	133	36.04
อื่น ๆ	21	5.69
การสวมเสื้อ กางเกงหรือกระโปรงชุดหนึ่งก่อนเปลี่ยนชุดใหม่เพื่อซักชุดเก่า		
1 วัน	145	39.30
2 วัน	155	42.01
3 วัน	45	12.20
อื่น ๆ	24	6.50
การปฏิบัติก่อนที่จะรับประทานอาหาร		
ล้างมือด้วยน้ำและใช้สบู่ทุกครั้ง	138	37.40
ล้างมือด้วยน้ำเพียงอย่างเดียว	218	59.08
ไม่ได้ล้างมือเลย	6	1.63
บางครั้งก็ล้าง บางครั้งก็ไม่ได้ล้าง	7	1.90

จากตารางที่ 11 แสดงให้เห็นว่า ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ร้อยละ 58.27 ตัดเล็บ 1 ครั้ง ใน 1 สัปดาห์ ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ร้อยละ 42.01 สวมเสื้อ กางเกง หรือกระโปรงชุดหนึ่ง 2 วัน และร้อยละ 59.08 ล้างมือด้วยน้ำเพียงอย่างเดียวก่อนรับประทานอาหาร

ตารางที่ 12 จำนวนและค่าร้อยละ ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย จำแนกตามการใช้แก้วน้ำดื่มที่โรงเรียน การปฏิบัติหลังจากที่ใช้ส้วม การปฏิบัติเวลาไอหรือจาม

รายการ	ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย	
	จำนวน	ร้อยละ
การใช้แก้วน้ำดื่มที่โรงเรียน		
ใช้ส่วนตัว	122	33.060
ใช้ร่วมกับเพื่อน ๆ	235	63.69
ใช้ส่วนตัวและใช้ร่วมกับเพื่อน	12	3.25
การปฏิบัติหลังจากที่ใช้ส้วม		
ล้างมือด้วยน้ำและสบู่ทุกครั้ง	295	79.95
ล้างมือด้วยน้ำเพียงอย่างเดียว	52	14.09
ไม่ได้ล้างมือเลย	2	0.54
ล้างมือด้วยสบู่บ้างเป็นบางครั้ง	20	5.42
การปฏิบัติเวลาไอหรือจาม		
ใช้ผ้าเช็ดหน้าปิดปาก ปิดจมูก	221	59.89
ใช้มือปิดปาก ปิดจมูก	117	31.71
หันหลังให้บุคคลอื่น ๆ	31	8.40

จากตารางที่ 12 แสดงให้เห็นว่า ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ร้อยละ 63.69 ใช้แก้วน้ำร่วมกับเพื่อน ๆ ดื่มน้ำที่โรงเรียน ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ร้อยละ 79.95 ล้างมือด้วยน้ำและสบู่ทุกครั้งหลังจากที่ใช้ส้วม และร้อยละ 59.89 ใช้ผ้าเช็ดหน้าปิดปาก ปิดจมูกเวลาไอหรือจาม

ตารางที่ 13 จำนวนและค่าร้อยละ ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย จำแนกตามการปฏิบัติในการถ่มน้ำลายหรือสิ่งน้ำมูก การทิ้งขยะมูลฝอย การอ่านฉลากก่อนใช้ยาสามัญประจำบ้าน

รายการ	ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย	
	จำนวน	ร้อยละ
การปฏิบัติในการถ่มน้ำลายหรือสิ่งน้ำมูก		
ถ่มน้ำลายหรือสิ่งน้ำมูกลงในถังขยะ	111	30.08
ถ่มน้ำลายหรือสิ่งน้ำมูกในกระดาษชำระหรือผ้าเช็ดหน้า	150	40.65
ถ่มน้ำลายหรือสิ่งน้ำมูกลงพื้นทั่วไป	108	29.27
การทิ้งขยะมูลฝอย		
ถังขยะหรือภาชนะรองรับ	253	68.56
หลุมขยะ	69	18.70
บนพื้นทั่วไป	34	9.21
บางครั้งทิ้งที่ถังขยะ บางครั้งทิ้งบนพื้นทั่วไป	13	3.52
การอ่านฉลากก่อนใช้ยาสามัญประจำบ้าน		
อ่านฉลากยาทุกครั้ง	331	89.70
อ่านฉลากยาเป็นบางครั้ง	38	10.30

จากตารางที่ 13 แสดงให้เห็นว่า ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ร้อยละ 40.65 ถ่มน้ำลายหรือสิ่งน้ำมูกในกระดาษชำระหรือผ้าเช็ดหน้า ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ร้อยละ 68.56 ทิ้งขยะมูลฝอยในถังขยะหรือภาชนะรองรับ และร้อยละ 89.70 อ่านฉลากยาทุกครั้งก่อนใช้ยาสามัญประจำบ้าน

2.3 การตรวจสอบสุขภาพและสังเกตความผิดปกติของร่างกาย
ที่เกิดจากโรคที่พบบ่อยในเด็กนักเรียน

ตารางที่ 14 จำนวนและค่าร้อยละ ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย จำแนก
ตามการตรวจสอบสุขภาพเพื่อนนักเรียน การวัดสายตาเพื่อนนักเรียน
การชั่งน้ำหนักเพื่อนนักเรียน

รายการ	ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย	
	จำนวน	ร้อยละ
การตรวจสอบสุขภาพเพื่อนนักเรียน		
ไม่เคยตรวจ	15	4.07
เคย	354	95.93
ตรวจทุกวัน	30	8.13
ตรวจเป็นบางวัน	130	35.23
สัปดาห์ละ 1 ครั้ง	126	34.15
อื่น ๆ	68	18.43
การวัดสายตาเพื่อนนักเรียน		
ไม่เคย	160	43.36
เคย	209	56.64
ช่วยครูวัดปีละ 1 ครั้ง	111	30.08
วัดในรายชื่อสงสัยว่าจะมีปัญหา	78	21.14
อื่น ๆ	20	5.42
การชั่งน้ำหนักเพื่อนนักเรียน		
ไม่เคย	28	7.59
เคย	341	92.41

ตารางที่ 14 (ต่อ)

รายการ	ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย	
	จำนวน	ร้อยละ
เปรียบเทียบคุณภาพสุขภาพ	194	52.57
ไม่ได้เปรียบเทียบ	147	39.84
ถ้าเคยชั่งน้ำหนักนักเรียน โอกาสในการชั่ง		
ช่วยครูชั่งเทอมละ 1 ครั้ง	295	79.95
ชั่งในรายชื่อที่ส่งเสีย	26	7.05
ชั่งในรายชื่อที่ติดตาม	20	5.42

จากตารางที่ 14 แสดงให้เห็นว่า ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ร้อยละ 95.93 เคยตรวจสุขภาพนักเรียน โดยร้อยละ 35.23 ตรวจเป็นบางวัน ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ร้อยละ 30.08 ชั่งน้ำหนักเพื่อนนักเรียนในโอกาสช่วยครูชั่งเทอมละ 1 ครั้ง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 15 จำนวนและค่าร้อยละ ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย จำแนกตามการสังเกตความผิดปกติจากโรคผิวหนัง ตาแดง ไข้หวัด หนูน้ำหนวก ฟันผุ การปฏิบัติในการตรวจสอบสุขภาพและสังเกตความผิดปกติ

รายการ	ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย	
	จำนวน	ร้อยละ
การสังเกตความผิดปกติจากโรคผิวหนัง ตาแดง ไข้หวัด หนูน้ำหนวก ฟันผุ		
ไม่เคยสังเกต	23	6.23
เคย	346	93.77
สังเกตพร้อมกับการตรวจสอบสุขภาพ	239	64.77
สังเกตเป็นคราว ๆ เมื่อมีปัญหา	107	29.00
การปฏิบัติในการตรวจสอบสุขภาพและสังเกตความผิดปกติ		
ทำหน้าที่ร่วมกัน	58	15.72
แบ่งหน้าที่กัน	311	84.28
รับผิดชอบตรวจเฉพาะชั้น	175	47.43
รับผิดชอบตรวจเฉพาะกลุ่ม	101	27.37
รับผิดชอบตรวจเฉพาะวัน	25	6.78
อื่น ๆ	10	2.71

จากตารางที่ 15 แสดงให้เห็นว่า ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ร้อยละ 93.77 เคยสังเกตความผิดปกติจากโรคผิวหนัง ตาแดง ไข้หวัด หนูน้ำหนวก ฟันผุ โดยร้อยละ 64.77 สังเกตพร้อมกับการตรวจสอบสุขภาพ ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยร้อยละ 84.28 แบ่งหน้าที่กันตรวจสอบสุขภาพและสังเกตความผิดปกติ โดยร้อยละ 47.43 รับผิดชอบตรวจเฉพาะชั้น

2.4 การช่วยเหลือครูอนามัยให้บริการแก่เพื่อนนักเรียน

ตารางที่ 16 จำนวนและค่าร้อยละ ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย จำแนกตามการช่วยเหลือ ครูอนามัยปฏิบัติงานอนามัยโรงเรียนที่ห้องพยาบาลหรือมุมพยาบาล

รายการ	ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย	
	จำนวน	ร้อยละ
การช่วยเหลือครูอนามัยปฏิบัติงานอนามัยโรงเรียน		
ไม่เคย	-	-
เคย ปฏิบัติอย่างไร	369	100.00
แบ่งเวรสับเปลี่ยนทำหน้าที่	217	58.81
ทำหน้าที่ร่วมกัน	152	41.19

จกตารางที่ 16 แสดงให้เห็นว่า ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ร้อยละ 100 เคยช่วยเหลือครูอนามัยปฏิบัติงานอนามัยโรงเรียนที่ห้องพยาบาลหรือ มุมพยาบาล โดยร้อยละ 58.81 แบ่งเวรสับเปลี่ยนหน้าที่การช่วยเหลือครูอนามัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 17 จำนวนและค่าร้อยละ ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่ง เสริมอนามัย ที่ช่วยเหลือครูอนามัย ปฏิบัติงาน อนามัยโรงเรียนที่ห้องพยาบาลหรือมุมพยาบาล จำแนกตามความถี่ของพฤติกรรมที่ปฏิบัติ

รายการ	ความถี่ของพฤติกรรมที่ปฏิบัติ					
	ปฏิบัติเป็นประจำ		ปฏิบัติเป็นบางครั้ง		ไม่ได้ปฏิบัติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
จัดตู้ยาให้เป็นระเบียบ	37	10.03	236	63.96	96	26.02
เตรียมเครื่องใช้ในการปฐมพยาบาล	48	13.01	194	52.57	127	34.42
ปฐมพยาบาลนักเรียนที่เจ็บป่วยเล็กน้อย ๆ	71	19.24	267	72.36	31	8.40
จ่ายยาให้นักเรียนที่เจ็บป่วย	42	11.38	204	55.28	123	33.33
ช่วยบันทึกสุขภาพ	45	12.20	118	31.98	206	55.83
ดูแลความสะอาดห้องพยาบาล และเครื่องใช้ ภายในห้อง	311	84.28	58	15.72	-	-
แนะนำการปฏิบัติงานแก่นักเรียนที่มาใช้บริการ ที่ห้องพยาบาล	44	11.92	183	49.59	142	38.48
บันทึกหรือทำสถิติแก่นักเรียนที่มาใช้บริการที่ ห้องพยาบาล	43	11.69	113	30.62	213	57.72
แจ้งให้ผู้ปกครองทราบถึงการเจ็บป่วยของ นักเรียน	30	8.13	149	40.38	190	51.49
พานักเรียนที่เจ็บป่วยไปสถานอนามัยหรือ โรงพยาบาล	4	1.08	114	30.89	215	68.02
ติดตามการเจ็บป่วยของนักเรียน	29	7.86	133	36.04	207	56.10

จากตารางที่ 17 แสดงให้เห็นว่า พฤติกรรมการปฏิบัติของผู้นำนักเรียน ฝ่ายส่ง เสริมอนามัยที่ช่วยเหลือครูอนามัยปฏิบัติงานอนามัยที่ห้องพยาบาลหรือมุม พยาบาล ส่วนใหญ่ปฏิบัติดังนี้

พฤติกรรมที่ปฏิบัติเป็นประจำ ได้แก่ การดูแลความสะอาดห้อง
พยาบาลและเครื่องใช้ภายในห้อง

พฤติกรรมที่ปฏิบัติเป็นบางครั้ง การจัดตู้ยาให้เป็นระเบียบ เตรียม
เครื่องใช้ในการปฐมพยาบาล ปฐมพยาบาลนักเรียนที่เจ็บป่วยเล็ก ๆ น้อย ๆ
จ่ายยาให้นักเรียนที่เจ็บป่วย และแนะนำการปฏิบัติตนแก่นักเรียนที่มาใช้บริการ
ที่ห้องพยาบาล

พฤติกรรมที่ไม่ได้ปฏิบัติ ได้แก่ การช่วยบันทึกสุขภาพ บันทึกหรือ
ทำสถิตินักเรียนที่มาใช้บริการที่ห้องพยาบาล แจ้งให้ผู้ปกครองทราบถึงการ
เจ็บป่วยของนักเรียน พานักเรียนที่เจ็บป่วยไปสถานื่อนามัยหรือโรงพยาบาล
และติดตามการเจ็บป่วยของนักเรียน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 18 จำนวนและค่าร้อยละ ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย จำแนกตามการช่วยเหลือครูและโรงเรียนเกี่ยวกับงานอนามัยโรงเรียน นอกเหนือจากช่วยเหลือครูอนามัยที่ห้องพยาบาล

รายการ	ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย	
	จำนวน	ร้อยละ
การช่วยเหลือครูและโรงเรียนเกี่ยวกับงานอนามัยโรงเรียนนอกเหนือจากช่วยเหลือครูอนามัยที่ห้องพยาบาลหรือมุมพยาบาล		
ไม่เคย	20	5.42
เคย		
ช่วยเหลือเรื่อง	349	94.58
ช่วยครูประจำชั้นซึ่งนำหนัก วัดส่วนสูง	228	61.79
ช่วยดูแลเพื่อนนักเรียนให้อมน้ำยา		
ฟลูออไรด์	130	35.23
ช่วยครูดูความสะอาด อาคารเรียน		
และอาคารประกอบ	122	33.06
ช่วยครูโภชนาการประกอบอาหาร		
เสิร์ฟอาหาร	116	31.44
ช่วยครูดูแลนักเรียนให้แปรงฟัน		
อย่างถูกวิธี	73	19.78
ร่วมกับเพื่อนนักเรียน เก็บกวาดและ		
กำจัดขยะมูลฝอย	253	68.56
ทำความสะอาดอาคารเรียนและ		
อาคารประกอบ	209	56.64
ถมหลุมบ่อ และเก็บเศษแก้วหรือ		
ของมีคม	113	30.62

จากตารางที่ 18 แสดงให้เห็นว่า ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ร้อยละ 94.58 เคยช่วยเหลือครูและโรงเรียนเกี่ยวกับงานอนามัยโรงเรียน นอกเหนือจากช่วยครูอนามัยที่ห้องหรือมุมพยาบาล โดยผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยจำนวนสูงสุดร้อยละ 68.56 ร่วมกับเพื่อนนักเรียนเก็บกวาดและกำจัดขยะมูลฝอย

2.5 การช่วยเหลือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขขณะมาให้บริการแก่นักเรียนในโรงเรียน

ตารางที่ 19 จำนวนและค่าร้อยละ ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย จำแนกตามการช่วยเหลือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข เรื่องที่เคยช่วยเหลือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข โอกาสในการช่วยเหลือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข

รายการ	ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย	
	จำนวน	ร้อยละ
การช่วยเหลือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข		
ไม่เคย	122	33.06
เคย ปฏิบัติ	247	66.94
กำหนดหน้าที่หรือแบ่งงานกัน		
รับผิดชอบ	83	22.49
ทำหน้าที่ร่วมกัน	164	44.44
เรื่องที่เคยช่วยเหลือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข		
จัดเตรียมสถานที่ตรวจสุขภาพหรือฉีดวัคซีน	105	28.46
ควบคุมแถวนักเรียนเข้ารับบริการตรวจ		
สุขภาพหรือฉีดวัคซีน	316	85.64
ช่วยเจ้าหน้าที่สาธารณสุขจ่ายยาให้แก่		
นักเรียนที่เจ็บป่วย	68	18.43

ตารางที่ 19 (ต่อ)

รายการ	ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย	
	จำนวน	ร้อยละ
ช่วยบันทึกสุขภาพ	61	16.53
แนะนำการปฏิบัติตนแก่นักเรียนที่เจ็บป่วย		
จากการตรวจของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข	58	15.72
ซึ่งแจ้งการปฏิบัติตน ทั้งก่อนและหลังรับ		
ภูมิคุ้มกันโรค	44	11.72
แจกเอกสารสุขภาพที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุข		
นำมาให้	58	15.72
โอกาสในการช่วยเหลือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข		
เดือนละ 1 ครั้ง	67	18.16
เทอมละ 1 ครั้ง	165	44.72
ปีละ 1 ครั้ง	137	37.13

จากตารางที่ 19 แสดงให้เห็นว่า ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ร้อยละ 66.94 เคยช่วยเหลือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข โดยร้อยละ 44.44 ทำหน้าที่ร่วมกัน ร้อยละ 85.64 ช่วยเจ้าหน้าที่สาธารณสุขควบคุมแถวนักเรียน เข้ารับบริการตรวจสุขภาพหรือฉีดวัคซีน และร้อยละ 44.72 มีโอกาสช่วยเหลือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเทอมละ 1 ครั้ง

2.6 การให้ความรู้ด้านอนามัยที่เหมาะสมแก่เพื่อนนักเรียน
และความรู้เกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียน

ตารางที่ 20 จำนวนและค่าร้อยละ ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย จำแนก
ตามการเผยแพร่ความรู้ด้านอนามัย การเผยแพร่ความรู้ด้าน
อนามัยแบบกลุ่ม

รายการ	ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย	
	จำนวน	ร้อยละ
การเผยแพร่ความรู้ด้านอนามัย		
ไม่เคย	27	7.32
เคย		
เผยแพร่ความรู้ในโอกาส	342	92.68
นักเรียนเข้าแถวหน้าเสาธง	189	51.22
นักเรียนเข้าแถวหน้าห้องเรียน	40	10.84
ในห้องประชุมของโรงเรียน	32	8.67
ขณะทำการตรวจสอบสภาพนักเรียน	243	65.85
อื่น ๆ	21	5.69
การเผยแพร่ความรู้ด้านอนามัยแบบกลุ่ม		
สัปดาห์ละ 1 ครั้ง	227	61.52
เดือนละ 1 ครั้ง	72	19.51
เทอมละ 1 ครั้ง	43	11.65

จากตารางที่ 20 แสดงให้เห็นว่า ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย
ทุกคน เคยเผยแพร่ความรู้ด้านอนามัย โดยร้อยละ 65.85 เผยแพร่ความรู้
ขณะทำการตรวจสอบสภาพนักเรียน ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยร้อยละ
61.52 เผยแพร่ความรู้ด้านอนามัยแบบกลุ่มสัปดาห์ละ 1 ครั้ง

ตารางที่ 21 จำนวนและค่าร้อยละ ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยเผยแพร่ความรู้ด้านอนามัย จำแนกตามลักษณะการเผยแพร่ความรู้

รายการ	ลักษณะการเผยแพร่ความรู้			
	เป็นกลุ่ม		รายบุคคล	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การแปรงฟัน และการป้องกันโรคเหงือก และฟัน	185	50.14	118	31.98
การรักษาความสะอาดร่างกาย	195	52.85	150	40.65
การรักษาความสะอาดของเครื่องแต่งกาย	189	51.22	150	40.65
การสูขนิสัยที่ดี	87	23.58	112	30.35
ยาเสพติดและการหลีกเลี่ยงยาเสพติด	89	24.12	65	17.62
การรับบริการจากแหล่งบริการสาธารณสุข	107	29.00	36	9.76
การปฏิบัติตนให้มีสุขภาพดี โดยการจั ควบคุม ปรับปรุง หรือรักษา สิ่งแวดล้อมให้ถูกสุขลักษณะ	167	45.26	40	10.84
การจัด ควบคุม และการเลือกรับประทาน อาหาร	95	25.75	87	23.58
โรคติดต่อและการปฏิบัติเมื่อเกิดโรค	92	24.93	101	27.37
ยาสามัญประจำบ้านและหลักการให้ยา	121	32.80	110	29.81
การปฐมพยาบาล	117	31.71	136	36.86

จากตารางที่ 21 แสดงให้เห็นว่า ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย จำนวนสูงสุดร้อยละ 52.85 เผยแพร่ความรู้เป็นกลุ่มเรื่องการรักษาความสะอาดของร่างกาย จำนวนน้อยที่สุด ร้อยละ 23.58 เผยแพร่ความรู้เป็นกลุ่มเรื่องการสูขนิสัยที่ดี และผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย จำนวนสูงสุด ร้อยละ 40.65 เผยแพร่ความรู้เป็นรายบุคคลเรื่องการรักษาความสะอาด

ร่างกาย การรักษาความสะอาดเครื่องแต่งกาย จำนวนน้อยที่สุดร้อยละ 9.76
 เผยแพร่ความรู้เป็นรายบุคคล เรื่องการรับบริการจากแหล่งบริการสาธารณสุข

ตารางที่ 22 จำนวนและค่าร้อยละ ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย จำแนก
 ตามการเผยแพร่ความรู้แก่บุคคลในบ้าน

รายการ	ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย	
	จำนวน	ร้อยละ
การเผยแพร่ความรู้แก่บุคคลในบ้าน		
การแปรงฟัน และการป้องกันโรค		
เหงือกและฟัน	213	57.72
การรักษาความสะอาดของร่างกาย	261	70.73
การรักษาความสะอาดของเครื่องแต่งกาย	189	51.22
การสูนีสัยที่ดี	150	40.65
ยาเสพติดและการหลีกเลี่ยงยาเสพติด	166	44.99
การรับบริการจากแหล่งบริการสาธารณสุข	58	15.72
การปฏิบัติตนให้มีสุขภาพดี โดยจัด ควบคุม ปรับปรุง หรือรักษาสิ่งแวดล้อมให้ถูก สุขลักษณะ	161	43.63
การจัด ควบคุม และการเลือกรับประทาน อาหาร	170	46.07
โรคติดต่อ และการปฏิบัติเมื่อเกิดโรค	138	37.40
ยาสามัญประจำบ้านและหลักการใช้ยา	156	42.28
การปฐมพยาบาลและการดูแลผู้เจ็บป่วย	182	49.32

จากตารางที่ 22 แสดงให้เห็นว่า ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย
จำนวนสูงสุด ร้อยละ 70.73 เผยแพร่ความรู้แก่บุคคลในบ้านเรื่องการรักษา
ความสะอาดของร่างกาย และจำนวนน้อยที่สุดร้อยละ 15.72 เผยแพร่ความรู้
แก่บุคคลในบ้านเรื่องการรักษาบริการจากแหล่งสาธารณสุข

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 23 จำนวนและค่าร้อยละ ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย จำแนกตามการเผยแพร่ความรู้แก่บุคคลในชุมชน

รายการ	ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย	
	จำนวน	ร้อยละ
การเผยแพร่ความรู้แก่บุคคลในชุมชน		
การแปรงฟัน และการป้องกัน		
โรคเหงือกและฟัน	145	39.30
การรักษาความสะอาดของร่างกาย	163	44.17
การรักษาความสะอาดของ		
เครื่องแต่งกาย	114	30.89
การสุขนิตย์ที่ดี	77	20.87
ยาเสพติดและการหลีกเลี่ยงยาเสพติด	118	31.98
การรับบริการจากแหล่งบริการสาธารณสุข	33	8.94
การปฏิบัติตนให้มีสุขภาพดี โดยจัด ควบคุม		
ปรับปรุงหรือรักษาสิ่งแวดล้อมให้ถูก		
สุขลักษณะ	108	29.27
การจัด ควบคุม และการเลือก		
รับประทานอาหาร	116	31.44
โรคติดต่อและการปฏิบัติเมื่อเกิดโรค	77	20.87
ยาสามัญประจำบ้านและหลักการใช้ยา	100	27.10
การปฐมพยาบาลและการดูแลผู้เจ็บป่วย	109	29.54

จากตารางที่ 23 แสดงให้เห็นว่า ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย จำนวนสูงสุด ร้อยละ 44.17 เผยแพร่ความรู้แก่บุคคลในชุมชน เรื่องการรักษาความสะอาดของร่างกายและจำนวนน้อยที่สุด ร้อยละ 8.94 เผยแพร่ความรู้แก่บุคคลในชุมชน เรื่องการรับบริการจากแหล่งบริการสาธารณสุข

ตารางที่ 24 จำนวนและค่าร้อยละ ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย จำแนกตามการใช้สื่อหรืออุปกรณ์สุขศึกษาประกอบการเผยแพร่ความรู้ สื่อหรืออุปกรณ์สุขศึกษาที่ใช้เผยแพร่ความรู้

รายการ	ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย	
	จำนวน	ร้อยละ
การใช้สื่อหรืออุปกรณ์สุขศึกษาประกอบการเผยแพร่ความรู้		
ไม่ได้ใช้	140	37.94
ใช้ สื่อหรืออุปกรณ์ที่ใช้ คือ	229	62.06
รูปภาพ	143	38.75
ภาพพลิก	12	3.25
แผนภูมิ	32	8.67
หุ่นจำลอง	34	9.21
ของจริง	56	15.18
ป้ายประกาศ	44	11.92
สไลด์	17	4.61
เอกสารสุขศึกษา	66	17.89
สื่อหรืออุปกรณ์สุขศึกษาที่ใช้เผยแพร่ความรู้		
ครูอนามัยจัดหาให้	147	39.84
ครูประจำชั้นจัดหาให้	31	8.40
เจ้าหน้าที่สาธารณสุขจัดหาให้	41	11.11
อื่น ๆ	10	2.71

จากตารางที่ 24 แสดงให้เห็นว่า ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย
ร้อยละ 62.06 ใช้สื่อหรืออุปกรณ์สุขศึกษาประกอบการเผยแพร่ความรู้ โดย
ร้อยละ 38.75 ใช้รูปภาพเป็นสื่อ และร้อยละ 39.84 ครูอนามัยเป็นผู้จัดหา
สื่อให้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.7 การช่วยพ่อแม่ที่บ้าน

ตารางที่ 25 จำนวนและค่าร้อยละ ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ที่ช่วยเหลือพ่อแม่ จำแนกตามความถี่ของพฤติกรรมที่ปฏิบัติ

รายการ	ความถี่ของพฤติกรรมที่ปฏิบัติ					
	ปฏิบัติเป็นประจำ		ปฏิบัติเป็นบางครั้ง		ไม่ได้ปฏิบัติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ทำความสะอาด ปิดกวาด เช็ดถูบ้านทุกวัน	264	71.45	103	27.91	2	0.54
นำที่นอน หมอนมุ้ง และผ้าห่มออกผึ่งแดด						
สัปดาห์ละ 1 ครั้ง	85	23.04	255	69.11	29	7.86
ทำความสะอาดส้วมและห้องน้ำทุกสัปดาห์	95	25.75	214	57.99	60	16.26
กำจัดขยะมูลฝอยและเศษอาหารทุกวัน	128	34.69	216	58.54	25	6.78
จัดหาหรือประกอบอาหารที่มีคุณค่ามา						
รับประทาน	71	19.24	234	63.41	64	17.34
ดูแลปฐมพยาบาลสมาชิกในครอบครัว						
▪ ทุกครั้งที่เจ็บป่วย	57	15.45	221	59.89	91	24.66
ดูแลน้องหรือเด็กเล็ก ๆ ในครอบครัว						
ทุกครั้งที่มีโอกาส	107	29.00	165	44.72	97	26.29

จากตารางที่ 25 แสดงให้เห็นว่า พฤติกรรมการปฏิบัติของผู้นำ
นักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ที่ช่วยเหลือพ่อแม่ส่วนใหญ่ปฏิบัติ ดังนี้

พฤติกรรมที่ปฏิบัติเป็นประจำ ได้แก่ การทำความสะอาด ปิดกวาด
เช็ดถูบ้านทุกวัน

พฤติกรรมที่ปฏิบัติเป็นบางครั้ง ได้แก่ การนำที่นอน หมอนมุ้ง และ
ผ้าห่มออกผึ่งแดด ทำความสะอาดส้วมและห้องน้ำทุกสัปดาห์ กำจัดขยะมูลฝอย
และเศษอาหารทุกวัน จัดหาหรือประกอบอาหารที่มีคุณค่ามารับประทาน ดูแล
ปฐมพยาบาลสมาชิกในครอบครัวทุกครั้งที่เจ็บป่วย ดูแลน้องหรือเด็กเล็กใน
ครอบครัวทุกครั้งที่มีโอกาส

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.8 การช่วยกิจกรรมสาธารณสุขในชุมชนตามโอกาส
 ตารางที่ 26 จำนวนและค่าร้อยละ ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย จำแนก
 ตามการช่วยกิจกรรมสาธารณสุขในชุมชน การเชิญชวนเพื่อน
 นักเรียนหรือบุคคลในชุมชนปฏิบัติกิจกรรมสาธารณสุขในชุมชน

สถานภาพ	ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย	
	จำนวน	ร้อยละ
การช่วยกิจกรรมสาธารณสุขในชุมชน		
ไม่เคย	154	41.73
เคย ช่วยกิจกรรม	215	58.27
ช่วย ผสส. และ อสม. แจ็งข้าว		
การเกิดการตาย	11	2.98
ช่วย ผสส. และ อสม. แจ็งข้าว		
การเกิดโรคระบาด	29	7.86
แจ็งข้าวหรือนัดหมายการมาให้		
บริการของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข	61	16.53
ร่วมกับบุคคลในชุมชนพัฒนาสิ่งแวดล้อม		
โรงเรียน หมู่บ้าน วัด ใต้ถูก		
สุขลักษณะ	192	52.03
การเชิญชวนเพื่อนนักเรียนหรือบุคคลในชุมชน		
ปฏิบัติกิจกรรมสาธารณสุขในชุมชน		
ไม่เคย	156	42.28
เคย	213	57.72
ได้รับความร่วมมือดีทุกครั้ง	81	21.95
ได้รับความร่วมมือเป็นบางครั้ง	128	34.69
ไม่ได้รับความร่วมมือเลย	4	1.08

จากตารางที่ 26 แสดงให้เห็นว่า ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ร้อยละ 58.27 เคยช่วยกิจกรรมสาธารณสุขในชุมชน โดยจำนวนสูงสุดร้อยละ 52.03 ร่วมกับบุคคลในชุมชนพัฒนาสิ่งแวดล้อมโรงเรียนให้ถูกสุขลักษณะ และจำนวนน้อยที่สุดร้อยละ 2.98 ช่วย ผสส. และ อสม. แม้จะข่าวการเกิดการตาย ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยร้อยละ 57.72 เคยเชิญชวนเพื่อนนักเรียนหรือบุคคลในชุมชนปฏิบัติกิจกรรมสาธารณสุขในชุมชน โดยร้อยละ 34.69 ได้รับความร่วมมือเป็นบางครั้ง

2.9 การจัดประชุมกลุ่มผู้นำนักเรียน โดยเชิญคณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยเข้าร่วมด้วย

ตารางที่ 27 จำนวนและค่าร้อยละ ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย จำแนกตามการประชุมกลุ่มผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย การเข้าร่วมประชุมกลุ่มผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย วัตถุประสงค์ในการประชุมกลุ่มผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย

รายการ	ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย	
	จำนวน	ร้อยละ
การประชุมผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย		
ไม่มีการประชุม	23	6.23
มี	346	93.77
สัปดาห์ละ 1 ครั้ง	41	11.11
2 สัปดาห์ต่อ 1 ครั้ง	12	3.25
เดือนละ 1 ครั้ง	294	79.67

ตารางที่ 27 (ต่อ)

รายการ	ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย	
	จำนวน	ร้อยละ
การเข้าร่วมประชุมกลุ่มผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย		
เข้าร่วมประชุมเป็นประจำทุกครั้งที่	286	77.51
เข้าร่วมประชุมเป็นบางครั้ง	60	16.28
ไม่ได้เข้าร่วมประชุม	23	6.23
วัตถุประสงค์ในการประชุมกลุ่มผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย		
วางแผนปฏิบัติงาน	95	25.75
ร่วมกันแก้ปัญหา	152	41.19
แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบการทำงาน	122	33.06

จากตารางที่ 27 แสดงให้เห็นว่า ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ร้อยละ 93.77 มีการประชุม โดยร้อยละ 79.67 ตอบว่า มีการประชุม เดือนละ 1 ครั้ง ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยร้อยละ 77.51 เข้าร่วมประชุมเป็นประจำทุกครั้งที่ และร้อยละ 41.19 ตอบว่า วัตถุประสงค์ในการประชุมเพื่อร่วมกันแก้ปัญหา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 28 จำนวนและค่าร้อยละ ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย จำแนกตามการเข้าร่วมประชุมของคณะกรรมการที่ปรึกษา

รายการ	ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย	
	จำนวน	ร้อยละ
การเข้าร่วมประชุมของคณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย		
มี ประกอบด้วย	311	84.28
ครูใหญ่	54	14.63
ครูอนามัย	274	74.25
เจ้าหน้าที่สาธารณสุข	46	12.47
อื่น ๆ	16	4.34
ไม่มี เพราะ	58	15.72
ไม่ได้เชิญคณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย	49	13.28
เชิญแต่คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย		
ไม่ได้เข้าร่วม	9	2.44

จากตารางที่ 28 แสดงให้เห็นว่า ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ร้อยละ 84.28 ตอบว่า มีคณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย เข้าร่วมประชุม โดยร้อยละ 72.25 ของผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ตอบว่ามีครูอนามัย เข้าร่วมประชุม

ตารางที่ 29 จำนวนและค่าร้อยละ ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย จำแนกตามการบันทึกการประชุม การรายงานผลต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย

รายการ	ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย	
	จำนวน	ร้อยละ
การบันทึกการประชุม		
มีการบันทึกการประชุม	224	60.70
ไม่มีการบันทึกการประชุม	145	39.30
การรายงานผลการประชุมต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย		
ไม่ได้รายงาน	62	16.80
รายงาน	307	83.20
ครูใหญ่	10	2.71
ครูอนามัย	262	71.00
ครูประจำชั้น	15	4.07
เจ้าหน้าที่สาธารณสุข	20	5.42

จากตารางที่ 29 แสดงให้เห็นว่า ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ร้อยละ 60.70 ตอบว่า มีการบันทึกการประชุม และร้อยละ 83.20 ตอบว่า รายงานผลการประชุมต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย โดยร้อยละ 71.00 ตอบว่า รายงานครูอนามัย

2.10 การบันทึกและรายงานผลการปฏิบัติงานต่อคณะกรรมการ
ที่ปรึกษาผู้อำนวยการเรียนฝายส่งเสริมอนามัย

ตารางที่ 30 จำนวนและค่าร้อยละ ผู้นำนักเรียนฝายส่งเสริมอนามัย จำแนก
ตามการบันทึกการปฏิบัติงาน การส่งบันทึกการปฏิบัติงาน

รายการ	ผู้นำนักเรียนฝายส่งเสริมอนามัย	
	จำนวน	ร้อยละ
การบันทึกการปฏิบัติงาน		
ไม่ได้บันทึก	48	13.01
บันทึก โดยใช้แบบบันทึก	321	86.99
แบบบันทึกของกองอนามัยโรงเรียน	234	63.41
แบบบันทึกของโรงเรียนเอง	87	23.58
การส่งบันทึกการปฏิบัติงาน		
ส่ง	216	58.54
สัปดาห์ละ 1 ครั้ง	59	15.99
เดือนละ 1 ครั้ง	142	38.48
เทอมละ 1 ครั้ง	15	4.07
ไม่ได้ส่ง เพราะ	153	41.46
ไม่ได้บันทึก	48	13.01
ไม่มีคำสั่งจากคณะกรรมการที่ปรึกษา	105	28.46
ถ้าส่งบันทึก ส่งบันทึกกับใคร		
ครูใหญ่	10	2.71
ครูอนามัย	175	47.43
ครูประจำชั้น	14	3.79
เจ้าหน้าที่สาธารณสุข	17	4.61

จากตารางที่ 30 แสดงให้เห็นว่า ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่ง เสริมอนามัย ร้อยละ 86.99 บันทึกการปฏิบัติงาน โดยร้อยละ 63.41 ใช้แบบบันทึกของ กองอนามัยโรงเรียน ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่ง เสริมอนามัยร้อยละ 58.54 ส่ง บันทึกการปฏิบัติงาน โดยร้อยละ 38.48 ส่งเดือนละ 1 ครั้ง และร้อยละ 41.46 ไม่ได้ส่งบันทึกการปฏิบัติงาน โดยร้อยละ 28.46 ไม่ได้ส่งบันทึก การปฏิบัติงานเพราะไม่มีคำสั่งจากคณะกรรมการที่ปรึกษา ผู้นำนักเรียนฝ่าย ส่งเสริมอนามัยร้อยละ 47.43 ส่งบันทึกการปฏิบัติงานกับครูอนามัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 31 จำนวนและค่าร้อยละ ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย จำแนกตามการเก็บบันทึกการปฏิบัติงาน

รายการ	ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย	
	จำนวน	ร้อยละ
การเก็บบันทึกการปฏิบัติงานที่คณะกรรมการที่ปรึกษาตรวจแล้ว		
เก็บไว้เป็นหลักฐาน	145	39.30
ไม่ได้เก็บไว้เป็นหลักฐาน เพราะคณะกรรมการที่ปรึกษาไม่คืนให้	71	19.24

จากตารางที่ 31 แสดงให้เห็นว่า ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ร้อยละ 39.30 เก็บบันทึกการปฏิบัติงานที่คณะกรรมการที่ปรึกษาตรวจแล้วไว้เป็นหลักฐาน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3 ปัญหา อุปสรรค และวิธีการแก้ปัญหาจากแบบสอบถามผู้นำ
นักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย

ตารางที่ 32 จำนวนและค่าร้อยละ ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย จำแนก
ตาม ปัญหา และอุปสรรคที่ต้องการได้รับความช่วยเหลือ

รายการ	ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย	
	จำนวน	ร้อยละ
ขาดความรู้เกี่ยวกับการกำหนด วัน เวลา ที่เหมาะสมในการปฏิบัติงาน	137	37.13
ขาดความรู้ในเนื้อหาหรือรายละเอียด เกี่ยวกับด้านอนามัย	192	52.03
ขาดความร่วมมือจากครู	102	27.64
ขาดความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข	85	23.04
ขาดความร่วมมือจากนักเรียนในโรงเรียน	283	76.69
ขาดความร่วมมือจากผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย	116	31.44
ขาดความร่วมมือจากคณะกรรมการที่ปรึกษาอื่นๆ	73	19.78
ขาดเอกสารสู่ศึกษาหรือหนังสือค้นคว้าด้านสู่ศึกษา	175	47.43
ขาดแคลนสื่อและอุปกรณ์	273	73.98
ขาดผู้ให้คำแนะนำการปฏิบัติงาน	119	32.25
ไม่มีเวลาพอที่จะปฏิบัติงาน	99	26.83

จากตารางที่ 32 แสดงให้เห็นว่า ปัญหา อุปสรรค ที่ผู้นำนักเรียน ฝ่ายส่งเสริมอนามัย ต้องการได้รับความช่วยเหลือเรียงตามลำดับ คือ ขาดความร่วมมือจากนักเรียนในโรงเรียนร้อยละ 76.69 ขาดแคลนสื่อและอุปกรณ์ ร้อยละ 73.98 และขาดความรู้ในเนื้อหาหรือรายละเอียดเกี่ยวกับด้านอนามัย ร้อยละ 52.03

สำหรับวิธีการแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ส่วนใหญ่แก้ปัญหา อุปสรรค โดยการขอคำปรึกษาแนะนำ และขอความช่วยเหลือจากครูอนามัย มีเพียงส่วนน้อยที่แก้ไขปัญหา อุปสรรคด้วยตนเอง โดยวิธีอธิบาย ชี้แจงเหตุผล แนะนำให้เพื่อนเข้าใจ และปฏิบัติตนเป็นตัวอย่าง แก่เพื่อนนักเรียน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 4 ความเห็นของคณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่าย
ส่งเสริมอนามัยเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย
จากแบบสอบถามคณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย
ตารางที่ 33 ถึง ตารางที่ 44

ตารางที่ 33 ความเห็นของคณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริม
อนามัย เกี่ยวกับการวางแผนการปฏิบัติงาน วิธีการวางแผน
การปฏิบัติงาน ลักษณะการวางแผนการปฏิบัติงานของผู้นำ
นักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย

รายการ	คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำ นักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย	
	จำนวน	ร้อยละ
การวางแผนการปฏิบัติงาน		
มีการวางแผน	66	100
ไม่มีการวางแผน	-	-
วิธีการวางแผนการปฏิบัติงาน		
วางแผนร่วมกับคณะกรรมการที่ปรึกษา	50	75.76
ผู้นำนักเรียนวางแผนเอง	16	24.24
ลักษณะการวางแผนการปฏิบัติงาน		
กำหนดเป็นลายลักษณ์อักษร	37	56.06
ไม่ได้กำหนดเป็นลายลักษณ์อักษร	29	43.94

จากตารางที่ 33 แสดงให้เห็นว่า คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยร้อยละ 100 มีความเห็นว่า การปฏิบัติงานของผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย มีการวางแผน โดยร้อยละ 75.76 มีความเห็นว่า ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยวางแผนร่วมกับคณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย และร้อยละ 56.06 มีความเห็นว่าการวางแผนกำหนดเป็นลายลักษณ์อักษร

ตารางที่ 34 ความเห็นของคณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย เกี่ยวกับเรื่องการวางแผนการปฏิบัติงานของผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย

รายการ	คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย	
	จำนวน	ร้อยละ
เรื่องที่วางแผนการปฏิบัติงาน		
จัดแผนป้าย หรือมุมข่าวสารเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย		
อนามัย	34	51.52
จัดนิทรรศการให้ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพอนามัย	18	27.27
รณรงค์รักษาความสะอาดอาคารเรียนและอาคารประกอบ	58	87.88
การพัฒนาสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน	53	80.30
รณรงค์ ป้องกัน และรักษาโรคที่พบบ่อย	30	45.45
การให้สุขศึกษาแก่เพื่อนนักเรียนในโรงเรียนและบุคคลในชุมชน	50	75.76
การปฏิบัติสาธารณสุขในชุมชน	16	24.24

จากตารางที่ 34 แสดงให้เห็นว่า คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยจำนวนสูงสุดร้อยละ 87.88 มีความเห็นว่า เรื่องที่วางแผนการปฏิบัติงาน คือ รมรงค์รักษาความสะอาดอาคารเรียน และอาคารประกอบ และจำนวนน้อยที่สุดร้อยละ 24.24 มีความเห็นว่าวางแผนการปฏิบัติงานเรื่องการปฏิบัติสาธารณสุขในชุมชน

ตารางที่ 35 ความเห็นของคณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย เกี่ยวกับความสามารถปฏิบัติตนให้เกิดสุขนิสัยด้านการรักษาความสะอาดร่างกาย และเครื่องแต่งกาย ปัญหาในการปฏิบัติตนให้เกิดสุขนิสัยของผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย

รายการ	คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย	
	จำนวน	ร้อยละ
ความสามารถปฏิบัติตนให้เกิดสุขนิสัย ด้านการรักษาความสะอาดร่างกายและเครื่องแต่งกาย		
ดีมาก	10	15.15
ปานกลาง	54	81.82
ยังต้องปรับปรุง	2	3.03
ปัญหาในการปฏิบัติตนให้เกิดสุขนิสัยด้านการรักษาความสะอาดร่างกายและเครื่องแต่งกาย		
ไม่มีปัญหา	33	50.00
มีปัญหา	33	50.00

จากตารางที่ 35 แสดงให้เห็นว่า คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ร้อยละ 81.82 มีความเห็นว่า ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย สามารถปฏิบัติตนให้เกิดสุขนิสัยด้านการรักษาความสะอาดร่างกายและเครื่องแต่งกาย ระดับปานกลาง ในการปฏิบัติตนให้เกิดสุขนิสัยด้านการรักษาความสะอาดร่างกายและเครื่องแต่งกาย คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย มีความเห็นว่า ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ไม่มีปัญหาและมีปัญหา ร้อยละ 50 เท่ากัน

ตารางที่ 36 ความเห็นของคณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย เกี่ยวกับความเข้าใจและความสามารถในการตรวจสอบสุขภาพเพื่อนนักเรียน ระยะเวลาการตรวจสอบสุขภาพ วิธีการสังเกตความผิดปกติจากโรคผิวหนัง ตาแดง ไข้หวัด ภูัฒาหนวกของผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย

รายการ	คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย	
	จำนวน	ร้อยละ
ความเข้าใจและความสามารถในการตรวจสอบสุขภาพเพื่อนนักเรียน		
เข้าใจดีมาก	17	25.76
เข้าใจเป็นบางส่วน	43	65.15
ไม่เข้าใจเลย	1	1.51
อื่น ๆ	5	7.58
ระยะเวลาการตรวจสอบสุขภาพ		
ทำทุกวัน	8	12.12
ทำเป็นบางวัน	19	28.79
สัปดาห์ละ 1 วัน	31	46.97

ตารางที่ 36 (ต่อ)

รายการ	คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำ นักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย	
	จำนวน	ร้อยละ
สัปดาห์ละ 2 วัน	3	4.55
อื่น ๆ	5	7.58
วิธีการสังเกตความผิดปกติจากโรคผิวหนัง ตาแดง ไข้หวัด หนูน้ำหนวก		
สังเกตพร้อมกับการตรวจสุขภาพ	42	63.64
สังเกตเป็นคราว ๆ เมื่อมีปัญหา	18	27.27
อื่น ๆ	6	9.09

จากตารางที่ 36 แสดงให้เห็นว่า คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยร้อยละ 65.15 มีความเห็นว่า ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย มีความเข้าใจและความสามารถตรวจสุขภาพเพื่อนนักเรียนเป็นบางส่วน โดยร้อยละ 46.97 มีความเห็นว่า ระยะเวลาการตรวจสุขภาพเพื่อนนักเรียนทำสัปดาห์ละ 1 วัน และร้อยละ 63.64 มีความเห็นว่า ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย สังเกตความผิดปกติจากโรคผิวหนัง ตาแดง ไข้หวัด หนูน้ำหนวกพร้อมกับการตรวจสุขภาพ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 37 ความเห็นของคณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริม
อนามัย เกี่ยวกับการช่วยเหลือครูอนามัยของผู้นำนักเรียนฝ่าย
ส่งเสริมอนามัย

รายการ	คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำ นักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย	
	จำนวน	ร้อยละ
การช่วยเหลือครูอนามัย		
จัดตู้ยาให้เป็นระเบียบ	50	75.76
เตรียมเครื่องใช้ในการปฐมพยาบาล	38	57.58
ปฐมพยาบาลนักเรียนที่เจ็บป่วยเล็ก ๆ น้อย ๆ	54	81.82
จ่ายยาให้นักเรียนที่เจ็บป่วย	40	60.61
ช่วยบันทึกสุขภาพ	23	34.85
ดูแลความสะอาดห้องพยาบาลและเครื่องใช้ ภายในห้อง	56	84.85
แนะนำการปฏิบัติตนแก่นักเรียนที่มาใช้บริการ		
ที่ห้องพยาบาล	31	46.97
บันทึกหรือทำสถิตินักเรียนที่มาใช้บริการ	29	43.94
แจ้งให้ผู้ปกครองทราบถึงการเจ็บป่วย ของนักเรียน	16	24.24
พานักเรียนที่เจ็บป่วยไปสถานอนามัยหรือ โรงพยาบาล	23	34.85
ติดตามผลการเจ็บป่วยของนักเรียน	16	24.24

จากตารางที่ 37 แสดงให้เห็นว่า คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำ
นักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยจำนวนสูงสุดร้อยละ 84.85 มีความเห็นว่า
ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ช่วยครูอนามัยดูแลความสะอาดห้องพยาบาล
และเครื่องใช้ภายในห้อง และจำนวนน้อยที่สุดร้อยละ 24.24 มีความเห็นว่า
ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยช่วยครูอนามัยแจ้งให้ผู้ปกครองทราบถึงการ
เจ็บป่วยของนักเรียน และติดตามผลการเจ็บป่วยของนักเรียน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 38 ความเห็นของคณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย เกี่ยวกับการช่วยเหลือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ปัญหาในการช่วยเหลือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขของผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย

รายการ	คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำ นักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย	
	จำนวน	ร้อยละ
การช่วยเหลือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขขณะมาให้บริการแก่นักเรียน		
ไม่ได้ปฏิบัติ	5	7.58
ปฏิบัติ เรื่อง	61	92.42
จัดเตรียมสถานที่ตรวจสุขภาพหรือฉีดวัคซีน	55	83.33
ควบคุมแถวนักเรียนรับบริการตรวจสุขภาพหรือฉีดวัคซีน	56	84.85
ช่วยเหลือเจ้าหน้าที่จ่ายยาให้กับนักเรียนที่เจ็บป่วย	19	28.79
แนะนำการปฏิบัติตนแก่นักเรียนที่เจ็บป่วยจากการตรวจของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข	24	36.36
ชี้แจงการปฏิบัติตนทั้งก่อนและหลังรับภูมิคุ้มกันโรค	12	18.18
แจกเอกสารสุขภาพที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขนำมา	35	53.03
อื่น ๆ	3	4.55
ปัญหาในการช่วยเหลือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข		
ไม่มีปัญหา	58	87.88
มีปัญหา	8	12.12

จากตารางที่ 38 แสดงให้เห็นว่า คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยร้อยละ 92.42 มีความเห็นว่า ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ปฏิบัติในการช่วยเหลือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ขณะมาให้บริการแก่นักเรียนโดยจำนวนสูงสุด ร้อยละ 84.85 มีความเห็นว่า ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยช่วยเหลือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข เรื่อง ควบคุมแถวนักเรียนรับบริการตรวจสุขภาพหรือฉีดวัคซีน และจำนวนน้อยที่สุดร้อยละ 18.18 มีความเห็นว่า ช่วยเหลือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขชี้แจงการปฏิบัติตนทั้งก่อนและหลังรับภูมิคุ้มกันโรค คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ร้อยละ 87.88 มีความเห็นว่า ไม่มีปัญหาในการช่วยเหลือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 39 ความเห็นของคณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริม
อนามัย เกี่ยวกับความสามารถจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้
ระยะเวลาการเผยแพร่ความรู้แบบกลุ่มของผู้นำนักเรียนฝ่าย
ส่งเสริมอนามัย

รายการ	คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำ นักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย	
	จำนวน	ร้อยละ
ความสามารถจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ ด้านอนามัย		
มีความสามารถมาก	3	4.55
มีความสามารถพอสมควร	32	48.48
มีความสามารถยังไม่ดีเท่าที่ควร	31	46.97
ระยะเวลาการเผยแพร่ความรู้แบบกลุ่ม		
สัปดาห์ละ 1 ครั้ง	23	34.85
เดือนละ 1 ครั้ง	22	33.33
เทอมละ 1 ครั้ง	9	13.64
อื่น ๆ	12	18.18

จากตารางที่ 39 แสดงให้เห็นว่า คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำ
นักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยร้อยละ 48.48 มีความเห็นว่า ผู้นำนักเรียน
ฝ่ายส่งเสริมอนามัย มีความสามารถจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ด้านอนามัย
แก่เพื่อนพอสมควร โดยร้อยละ 34.85 เผยแพร่ความรู้ด้านอนามัยแก่เพื่อน
นักเรียนแบบกลุ่ม สัปดาห์ละ 1 ครั้ง

ตารางที่ 40 ความเห็นของคณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย เกี่ยวกับการได้รับความสนใจในการเผยแพร่ความรู้แบบกลุ่ม สื่อหรืออุปกรณ์ในการเผยแพร่ความรู้ด้านอนามัยของผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย

รายการ	คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำ นักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย	
	จำนวน	ร้อยละ
การได้รับความสนใจในการเผยแพร่ความรู้แบบกลุ่ม		
ได้รับความสนใจมากทุกครั้ง	12	18.18
ได้รับความสนใจเป็นบางครั้ง	46	69.70
ไม่ค่อยได้รับความสนใจ	8	12.12
สื่อหรืออุปกรณ์ในการเผยแพร่ความรู้ด้านอนามัย		
เพียงพอใช้การได้ดี	8	12.12
เพียงพอแต่ชำรุดหรือเก่า	3	4.55
ไม่เพียงพอ	48	72.73
อื่น ๆ	7	10.61

จากตารางที่ 40 แสดงให้เห็นว่า คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยร้อยละ 69.70 มีความเห็นว่า การเผยแพร่ความรู้แบบกลุ่มได้รับความสนใจเป็นบางครั้ง สำหรับสื่อหรืออุปกรณ์ ที่ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยนำไปใช้ในการเผยแพร่ความรู้ คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ร้อยละ 72.73 มีความเห็นว่ามีไม่เพียงพอ

ตารางที่ 41 ความเห็นของคณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย เกี่ยวกับการช่วยเหลือพ่อแม่ที่บ้านของผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย

รายการ	คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย	
	จำนวน	ร้อยละ
การช่วยเหลือพ่อแม่ที่บ้าน		
ทำความสะอาด ปิดกวาด เช็ดถูบ้าน	63	95.45
น้ำที่นอน หมอน มุ้ง และผ้าห่มออกฝั่งแดด	57	86.36
ทำความสะอาดส้วมและห้องน้ำ	59	89.39
จัดหาหรือประกอบอาหารที่มีคุณค่ามารับประทาน	25	37.88
ดูแลปฐมพยาบาลสมาชิกในครอบครัวที่เจ็บป่วย	35	53.03
ดูแลน้องหรือเด็กเล็ก ๆ ในครอบครัว	59	89.39
แนะนำความรู้ด้านอนามัย	6	9.09

จากตารางที่ 41 แสดงให้เห็นว่า คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยจำนวนสูงสุด ร้อยละ 95.45 มีความเห็นว่า ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย สามารถช่วยเหลือพ่อแม่ทำความสะอาด ปิดกวาด เช็ดถูบ้าน และจำนวนน้อยที่สุด ร้อยละ 9.09 มีความเห็นว่า ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยช่วยแนะนำความรู้ด้านอนามัย

ตารางที่ 42 ความเห็นของคณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริม
อนามัย เกี่ยวกับการช่วยกิจกรรมสาธารณสุขในชุมชนตามโอกาส
ของผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย

รายการ	คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำ นักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย	
	จำนวน	ร้อยละ
การช่วยกิจกรรมสาธารณสุขในชุมชน		
ช่วย ผสส. และ อสม. แจ้งข่าวการเกิด การตาย	3	4.55
ช่วย ผสส. และ อสม. แจ้งข่าวการเกิด โรคระบาด	11	16.67
แจ้งข่าวหรือนัดหมายการมาให้บริการของ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข	24	36.36
ร่วมกับบุคคลในชุมชนพัฒนาสิ่งแวดล้อมใน โรงเรียน หมู่บ้านและจัดให้ถูกสุขลักษณะ	45	68.18
ช่วยให้ความรู้	5	7.58

จากตารางที่ 42 แสดงให้เห็นว่า คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำ
นักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยจำนวนสูงสุดร้อยละ 68.18 มีความเห็นว่า ผู้นำ
นักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ช่วยกิจกรรมสาธารณสุขในชุมชน โดยร่วมกับ
บุคคลในชุมชนพัฒนาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน หมู่บ้าน และจัดให้ถูกสุขลักษณะ
และจำนวนน้อยที่สุดร้อยละ 4.55 มีความเห็นว่า ช่วย ผสส. และ อสม.
แจ้งข่าวการเกิดการตาย

ตารางที่ 43 ความเห็นของคณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริม
อนามัย เกี่ยวกับระยะเวลาในการประชุม เรื่องสำคัญที่นำเข้า
ประชุม ปัญหาในการประชุมของผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย

รายการ	คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำ นักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย	
	จำนวน	ร้อยละ
ระยะเวลาในการประชุม		
สัปดาห์ละ 1 ครั้ง	5	7.50
2 สัปดาห์ต่อ 1 ครั้ง	10	15.15
เดือนละ 1 ครั้ง	41	62.12
อื่น ๆ	10	15.15
เรื่องสำคัญที่นำเข้าประชุม		
วางแผนปฏิบัติงาน	20	30.30
ร่วมกันแก้ไขปัญหา	33	50.00
แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบการทำงาน	13	19.70
ปัญหาในการประชุม		
ไม่มี	50	75.76
มี คือ	16	24.24
ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย มาไม่ครบ	6	9.09
คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียน ฝ่ายส่งเสริมอนามัยมาไม่ครบ	6	9.09
อื่น ๆ	4	6.06

จากตารางที่ 43 แสดงให้เห็นว่า คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยร้อยละ 62.12 มีความเห็นว่าการปฏิบัติงานของผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย มีระยะเวลาในการประชุมเดือนละ 1 ครั้ง คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ร้อยละ 50.00 มีความเห็นว่าการร่วมกันแก้ปัญหา เป็นเรื่องสำคัญที่เข้าประชุมบ่อย และร้อยละ 75.76 มีความเห็นที่ไม่มีปัญหาในการประชุมผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย

ตารางที่ 44 ความเห็นของคณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย เกี่ยวกับการส่งบันทึกการปฏิบัติงาน ระยะเวลาการส่งบันทึกการปฏิบัติงานของผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย

รายการ	คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย	
	จำนวน	ร้อยละ
การส่งบันทึกการปฏิบัติงาน		
ส่งบันทึกการปฏิบัติงาน	38	57.58
ไม่ได้ส่งบันทึกการปฏิบัติงาน	28	42.42
ระยะเวลาการส่งบันทึกการปฏิบัติงาน		
สัปดาห์ละ 1 ครั้ง	5	7.58
เดือนละ 1 ครั้ง	55	83.33
เทอมละ 1 ครั้ง	6	9.09

จากตารางที่ 44 แสดงให้เห็นว่า คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยร้อยละ 57.58 มีความเห็นว่า ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ส่งบันทึกการปฏิบัติงานโดยร้อยละ 83.33 มีความเห็นว่า ส่งบันทึกรายงานการปฏิบัติ เดือนละ 1 ครั้ง

ตอนที่ 5 ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษาผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย

จากแบบสอบถาม 66 ฉบับ มีผู้ให้ข้อเสนอแนะ 52 ฉบับ และแต่ละฉบับก็ให้ข้อเสนอแนะเพียงบางด้าน ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อเสนอแนะในแต่ละด้านโดยเรียงลำดับความถี่ ดังนี้

ด้านการจัดการอบรม โครงการผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย

1. ควรเพิ่มระยะเวลาการอบรม (43)
2. ให้มีการสาธิตและฝึกปฏิบัติจริง (39)
3. ควรจัดวิทยากรที่มีความรู้และประสบการณ์ในแต่ละวิชามาให้การอบรม (21)
4. ควรมีสื่อในการอบรม เช่น สไลด์ เทปโทรทัศน์ (8)
5. ให้มีการศึกษานอกสถานที่ (2)

ด้านการปฏิบัติงานตามบทบาทและหน้าที่ของผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย

1. ยังไม่สามารถปฏิบัติงานตามบทบาทและหน้าที่ได้อย่างสมบูรณ์ (41)
2. ขาดสื่อ และอุปกรณ์ รวมทั้งเครื่องมือเครื่องใช้ (40)
3. ไม่เข้าใจบทบาทและหน้าที่ของผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย (35)
4. ต้องรับผิดชอบกิจกรรมหลายกิจกรรม (23)
5. สภาพครอบครัวและสภาพแวดล้อมไม่เอื้ออำนวย (16)

ด้านการติดตามและประเมินผล

ควรมีการกำกับ นิเทศ จากคณะกรรมการดำเนินโครงการ
ทั้งฝ่ายสาธารณสุขและฝ่ายการศึกษา (48)

ด้านอื่น ๆ

1. ควรมีการทบทวนความรู้แก่ผู้นำนักเรียน
ฝ่ายส่งเสริมอนามัย (22)

ตอนที่ 6 ข้อมูลที่ได้จากแบบสำรวจและแบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร
จำนวน 7 โรงเรียน สรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียน1.1 การจัดสิ่งแวดลอม1.1.1 สถานที่ตั้งของโรงเรียน

อยู่บริเวณตลาด (1)

อยู่ในบริเวณหมู่บ้าน (6)

1.1.2 พื้นที่ตั้งของโรงเรียน

เป็นที่ลุ่มน้ำท่วมตามฤดูกาล (1)

เป็นที่เนินสูง น้ำไม่ท่วม (6)

1.1.3 สิ่งแวดลอมก่อเหตุรำคาญ

มีเสียงรบกวน (1)

ไม่มีเหตุรำคาญรบกวน (6)

1.1.4 จำนวนห้องเรียน

มีเพียงพอ (4)

ไม่เพียงพอ (3)

1.1.5 สนามกีฬา

มีเพียงพอใช้ได้ทุกฤดูกาล (2)

มีเพียงพอใช้ได้บางฤดูกาล (3)

คับแคบควรปรับปรุง (2)

- 1.1.6 การจัดบริเวณโรงเรียน
 สะอาดเรียบร้อยดี (4)
 สะอาดเรียบร้อยพอใช้ (3)
- 1.1.7 การจัดน้ำดื่มให้กับนักเรียน
 น้ำบ่อ (1)
 น้ำฝน (5)
 น้ำประปา (1)
- 1.1.8 การจัดน้ำใช้ให้กับนักเรียน
 น้ำบ่อ (2)
 น้ำฝน (2)
 น้ำประปา (1)
 น้ำบาดาล (2)
- 1.1.9 การระบายน้ำภายในบริเวณโรงเรียน
 มีทางระบายน้ำใช้ได้ดี (5)
 ไม่มีทางระบายน้ำ (2)
- 1.1.10 ภาชนะสำหรับใส่ขยะมูลฝอย
 มีทุกห้อง (5)
 มีเป็นบางห้อง (2)
- 1.1.11 การกำจัดขยะมูลฝอย
 ขุดหลุมฝัง (1)
 เผาในเตาเผา (1)
 กองรวมไว้แล้วเผา (4)
 รถเทศบาล (1)
- 1.1.12 ส้วมและที่ปัสสาวะ
 มีเพียงพอ (6)
 มีเพียงพอแต่ชำรุด (1)
- 1.2 การจัดบริการสุขภาพ
- 1.2.1 การจัดบริการด้านการรักษาพยาบาล
 มีห้องพยาบาล (4)

- มีมุมพยาบาล (3)
- 1.2.2 การตรวจสอบสภาพของนักเรียนโดย
เจ้าหน้าที่สาธารณสุข
ตรวจปีละ 1 ครั้ง (2)
ตรวจปีละ 2 ครั้ง (5)
- 1.2.3 การตรวจสอบสภาพของนักเรียนโดยครู
ตรวจทุกวัน (1)
ตรวจสัปดาห์ละ 1 ครั้ง (5)
ตรวจเดือนละ 1 ครั้ง (1)
- 1.2.4 การตรวจสอบสภาพของนักเรียนโดยนักเรียน
ตรวจเป็นบางวัน (7)
- 1.2.5 ผู้ที่บันทึกสภาพนักเรียนในบัตรสุขภาพ
มีดังนี้
ครูประจำชั้น และเจ้าหน้าที่
สาธารณสุข (7)
- 1.2.6 ผู้ที่ปฐมพยาบาลเมื่อนักเรียนเจ็บป่วย
หรือได้รับอุบัติเหตุ มีดังนี้
ครูเวร (2)
ครูอนามัย (4)
ครูประจำชั้น (3)
ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย (3)
- 1.2.7 การจัดแนะแนวสุขภาพ ผู้ที่ให้การแนะแนว
มีดังนี้
ครูอนามัย (4)
ครูประจำชั้น (3)
ครูแนะแนว (2)
ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย (2)
- 1.2.8 การจัดบริการอาหารกลางวัน จัดดังนี้
โรงเรียนจัดเองโดยครู (1)
โรงเรียนจัดเองโดยครูและนักเรียน (4)

- โรงเรียนให้บุคคลภายนอกจัดจำหน่าย (1)
 โรงเรียนจัดเองโดยครู ผู้ปกครอง
 และนักเรียน (1)
- 1.3 การสอนสุขศึกษาหรือประสบการณ์ชีวิตเกี่ยวกับสุขภาพ
- 1.3.1 ครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
 ครูประจำชั้น (4)
 ครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์
 ชีวิต (3)
- 1.3.2 โรงเรียนมีหนังสือหรือเอกสารเกี่ยวกับ
 สุขศึกษาสำหรับครูและนักเรียนศึกษาค้นคว้า
 มีเพียงพอ (1)
 มีไม่เพียงพอ (6)
- 1.3.3 วัสดุอุปกรณ์และสื่อการสอน เกี่ยวกับ
 สุขศึกษาหรือกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
 มีเพียงพอ (1)
 มีไม่เพียงพอ (6)
- 1.3.4 วิธีสอนสุขศึกษาที่ครูใช้สอนในโรงเรียนโดย
 ทั่วไป มีวิธีการดังนี้
 บรรยาย (4)
 อภิปราย (4)
 การแสดงบทบาทสมมติ (1)
 การสาธิตและฝึกปฏิบัติ (4)
 ศึกษานอกสถานที่ (1)
 การรายงานหมู่หรือเดี่ยว (3)
- 1.3.5 การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เกี่ยวกับ
 สุขศึกษา หรือสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต โดยวิธีการต่อไปนี้
 จัดนิทรรศการ (5)
 จัดอภิปราย (4)
 จัดป้ายนิเทศ (3)

	เชิญวิทยากรมาบรรยาย	(4)
	จัดศึกษานอกสถานที่	(1)
1.3.6	การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	
	จัดสัปดาห์ละ 1 ครั้ง	(2)
	จัดทุกภาคเรียน	(5)

2. ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริม

อนามัย

- 2.1 ทุกโรงเรียนมีการวางแผนเป็นรายเดือน ตลอดปีการศึกษา
- 2.1.1 ลักษณะการวางแผน ทุกโรงเรียนกำหนดเป็นลายลักษณ์อักษร
- 2.1.2 แผนการปฏิบัติงานและการดำเนินงานตามแผนที่ทำเสร็จแล้ว กำลังทำ และยังไม่ได้ทำ มีลักษณะคล้ายคลึงกัน และครอบคลุมในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้
- การตรวจสุขภาพ
 - การวัดสายตา
 - การทันตสุขภาพ
 - การชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูง
 - การปรับปรุงสิ่งแวดล้อม
 - การสุขาภิบาลอาหาร
 - การให้การปฐมพยาบาลนักเรียน
 - การเผยแพร่ความรู้ด้านอนามัย
 - การช่วยเหลือครูอนามัยปฏิบัติงาน
 - การช่วยเหลือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข
 - การช่วยเหลือทางบ้านด้านอนามัย
- 2.2 การปฏิบัติตนให้เกิดสุขนิสัย เป็นตัวอย่างแก่เพื่อนนักเรียนและบุคคลในชุมชน
- 2.2.1 ความสะอาดของร่างกาย
- มากกว่าร้อยละ 50 มีความสะอาดอยู่ในเกณฑ์ดี (5)

- มากกว่าร้อยละ 50 มีความสะอาด
อยู่ในเกณฑ์ต้องปรับปรุง (2)
- 2.2.2 ความสะอาดของเครื่องแต่งกาย
มากกว่าร้อยละ 50 มีความสะอาด
อยู่ในเกณฑ์ดี (6)
มากกว่าร้อยละ 50 มีความสะอาด
อยู่ในเกณฑ์ที่ต้องปรับปรุง (1)
- 2.3 การตรวจสอบสุขภาพ และสังเกตความผิดปกติของร่างกาย
ที่เกิดจากโรคที่พบบ่อยในเด็กนักเรียน
- 2.3.1 การตรวจสอบสุขภาพนักเรียนตอนเช้า
ครูอนามัยเป็นผู้ตรวจ (2)
ครูเวรเป็นผู้ตรวจ (2)
ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย
เป็นผู้ตรวจ (2)
ครูประจำชั้นเป็นผู้ตรวจ (1)
- 2.3.2 การตรวจสอบสุขภาพนักเรียนตอนกลางวัน
ครูเวรเป็นผู้ตรวจ (4)
ผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย
เป็นผู้ตรวจ (3)
- 2.3.3 ลักษณะการตรวจสอบสุขภาพตอนเช้าและตอน
กลางวัน ทุกโรงเรียนตรวจสอบสุขภาพเป็นบางท่าเท่านั้น
- 2.4 ทุกโรงเรียนผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ช่วยเหลือ
ครูอนามัยปฏิบัติงานอนามัยในห้องพยาบาลหรือมุมพยาบาล
- 2.4.1 ลักษณะการปฏิบัติ
ทำหน้าที่ร่วมกัน (2)
แบ่งเวรสับเปลี่ยนทำหน้าที่ (2)
ครูมอบหมายเป็นบางคน (3)
- 2.4.2 เรื่องที่ปฏิบัติ ในการช่วยเหลือครูอนามัย
ในห้องพยาบาลหรือมุมพยาบาล ได้แก่
จัดตู้ยาให้เป็นระเบียบ

ประชุมพยาบาลนักเรียนที่เจ็บป่วยเล็ก ๆ น้อย ๆ
 จ่ายยาให้นักเรียนที่เจ็บป่วย
 ดูแลความสะอาดห้องพยาบาล และเครื่องใช้
 ภายในห้อง

2.4.3 การช่วยเหลือครูอนามัยปฏิบัติงานเกี่ยวกับด้าน
 อนามัยนอกจากการช่วยเหลือครูอนามัยในห้องพยาบาลหรือมุมพยาบาล ได้แก่
 การดูแลการรับประทานอาหาร
 การดูแลการจัดขายอาหารในโรงเรียน
 การดูแลนักเรียนให้แปรงฟันหลังรับประทานอาหาร
 การดูแล ทำความสะอาดอาคารเรียน
 การดูแลสภาพแวดล้อมและการกำจัดขยะ
 มูลฝอย

2.5 ทุกโรงเรียนผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย มีการ
 เผยแพร่ความรู้ด้านอนามัยที่เหมาะสมแก่เพื่อนนักเรียน ทั้งเป็นกลุ่มและเป็น
 รายบุคคล

2.6 ทุกโรงเรียนผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย ไม่มีการ
 บันทึกการประชุมกลุ่มผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัยโดยเฉพาะ แต่ร่วมประชุม
 กับสภานักเรียน

2.7 ทุกโรงเรียนผู้นำนักเรียนฝ่ายส่งเสริมอนามัย บันทึกการ
 ปฏิบัติงาน

2.7.1 ลักษณะการบันทึก ใช้แบบบันทึกหรือรูปแบบการ
 บันทึกของกองอนามัยโรงเรียน โดยแสดงการปฏิบัติงานที่บ้าน โรงเรียนและ
 ชุมชน ในลักษณะปฏิบัติเป็นรายบุคคลและเป็นรายกลุ่ม

2.7.2 การปฏิบัติงานที่บันทึก มีลักษณะคล้ายคลึงกัน
 และครอบคลุมในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

การตรวจสอบสุขภาพ
 การชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง และตรวจสอบ
 การเจริญเติบโต
 การวัดสายตา

การให้การปฐมพยาบาล
การเผยแพร่ความรู้และข่าวสารด้านสุขภาพอนามัย
การปรับปรุงสิ่งแวดล้อม
การปรับปรุงสุขาภิบาลอาหาร
การช่วยเหลือครูปฏิบัติงานอนามัย
การช่วยเหลือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขปฏิบัติงานอนามัย
การช่วยเหลือทางบ้านด้านอนามัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย